

Udvalgsarbejde om projektopgaven.

Udvalget består af LM, PWJ, UHL, CW.

Udvalget er nedsat i henhold til rapport fra udviklingsudvalget af 12.05. 2005 med bestemmelse om, at der skal arbejdes med følgende:

- indholdet af læseplan i historie og samfundsfag
- retningslinier for udarbejdelse af projektopgave for elever
- afvikling af projektopgave
- evaluering af projektopgave
- 8. kl. projektopgave

Bekendtgørelsen om projektopgaven i 9. klasse

BEK nr. 558 af 07/06/2006 (Gældende)

Bekendtgørelsen trådte i kraft 1.8.2006.

I medfør af 13, stk. 5, i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr.393 af 26. maj 2005, som ændret ved lov nr. 313 af 19. april 2006, fastsættes:

§ 1. På 9. klassetrin udarbejder eleverne enkeltvis eller gruppevis som en del af undervisningen en obligatorisk projektopgave.

Stk. 2. Arbejdet med projektopgaven skal videreudvikle projektarbejdsformen og give eleven mulighed for at få en bredere vurdering af sit arbejde med et tværgående emne med problemstilling.

§ 2. Klassens eller klassetrinnets lærere finder i samarbejde med eleverne frem til et overordnet emne, som er så bredt formuleret, at det kan anskues fra flere faglige vinkler.

Stk. 2. Det overordnede emne skal kunne perspektiveres og lægge op til formulering af delemner med problemstillinger, der inddrager stofområder, metoder, arbejds- og udtryksformer fra flere fag og samfundsområder samt giver udfordringer til den enkelte elev.

§ 3. Klassens eller klassetrinnets lærere samt eventuelt andre lærere vejleder under hele processen eleverne om arbejdet med projektopgaven.

Stk. 2. Lærerne skal i løbet af projektugen give den enkelte elev mulighed for at tage udgangspunkt i egne behov og forudsætninger, jf. folkeskolelovens § 18, med hensyn til

- 1) indkredsning af problemstillingen,
- 2) afgrænsning af projektopgavens indhold i forhold til problemstillingen,
- 3) valg og brug af arbejds- og undersøgelsesformer,
- 4) valg og brug af indhold og metoder,
- 5) valg og brug af kilder og materialer,
- 6) valg og brug af udtryksform,
- 7) fremstilling af produkt og
- 8) tilrettelæggelse og gennemførelse af fremlæggelsen.

§ 4. Eleverne skal forud for arbejdet med projektopgaven orienteres om, hvad der vil blive lagt vægt på ved bedømmelsen, jf. § 7.

§ 5. Arbejdet med projektopgaven afsluttes inden udgangen af april. Eleverne gives en uge med 5 sammenhængende skoledage til det afsluttende arbejde med indsamling af informationer, bearbejdning af emnet, færdiggørelse af deres produkt og forberedelse af fremlæggelsen af det samlede arbejde. Fremlæggelsen sker enkeltvis eller gruppevis i umiddelbar forlængelse af elevernes færdiggørelse af deres arbejde. Projektopgaven skal være bedømt senest i uge, før de skriftlige prøver finder sted.

§ 6. Projektopgaven skal resultere i en fremlæggelse, hvor produkt og formidlingsform vælges af eleverne inden for de rammer, som stilles til rådighed.

§ 7. Projektopgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og med en karakter.

Stk. 2. Den skriftlige udtalelse og karakteren gives ud fra en vurdering af

- 1) opgavens faglige indhold, herunder i hvilken udstrækning eleven kan demonstrere kundskaber og færdigheder, der indgår i opgaven, og vise overblik over relevante stofområder,
- 2) arbejdsprocessens forskellige faser, herunder elevens fordybelse i emnet, elevens samarbejde med andre samt elevens bidrag til planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet,
- 3) fremlæggelsen, herunder produkt og formidlingsform,
- 4) sammenhængen mellem den valgte problemstilling og det faglige indhold, elevens arbejdsproces samt produkt og formidlingsform.

Stk. 3. En samlet vurdering af de fire områder ligger til grund for både den skriftlige udtalelse og karakteren.

§ 8. Efter elevens valg kan udtalelsen og/eller karakteren påføres afgangsbrevet. Meddelelse herom skal gives inden den 1. juni.

§ 9. Skolens leder er ansvarlig for, at projektopgaven afholdes efter gældende bestemmelser. Stk. 2. Skolens leder beslutter i tilfælde af en elevs sygdom eller andet fravær, om denne skal gives mulighed for at afvikle arbejdet uden for det fastsatte tidsrum for afvikling af projektopgaven.

§ 10. Undervisningsministeriet kan i særlige tilfælde fravige reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2006.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1248 af 13. december 2004 om projektopgaven i 9. klasse.

Undervisningsministeriet, den 7. juni 2006
Kim Mørch Jacobsen
Uddannelsesdirektør

Udvalget er nået frem til følgende:

Udvalget henviser til bekendtgørelsen som vi naturligvis følger på Davidskolen. Udvalget ønsker dog nærmere at præcisere følgende vedrørende de 5 ovenfor nævnte punkter, som her er slået sammen til 4 punkter:

Indholdet af læseplan i historie og samfundsfag

Da bestemmelserne om projektarbejde endnu en gang er blevet ændret, og kravet om historisk og samfundsfagligt indhold er blevet fjernet, er det ikke længere påkrævet af hensyn til projektarbejde at ændre læseplaner i historie og samfundsfag. Om det er påkrævet at ændre omtalte læseplaner af andre grunde har udvalget ikke beskæftiget sig med.

Retningslinier for udarbejdelse af projektopgave for elever og afvikling af projektopgave

Klasselærer i 8. kl. tager initiativ til sammen med klassens lærere og elever at få det overordnede emne for projektarbejdet i 9. kl. valgt i foråret i 8. kl. senest i april måned. Faglærerne indarbejder derefter relevant stof i fagenes årsplaner for 9. klasse.

I 9. klasse vælges delemner senest i næstsidste uge af november, Emnerne offentliggøres for lærere og klassekammerater på lærerkonference og klassekonference i Skolekom.

Inden udgangen af november fordeles elevgrupperne på vejlederne.

I lærernes arbejdsplaner skal være indarbejdet 2 projektforberejdsdage, hvor der pr. klasse er 2 vejledere til rådighed hele dagen. Den første projektforberejdsdag ligger på en af de første skoledage efter nytår. På denne dag arbejdes med problemformuleringer. Den anden projektforberejdsdag ligger ca. en uge senere. Her skal problemformuleringer gøres færdige og arbejdsplaner startes op.

På en af de to projektforberejdsdage skal eleverne desuden have en orientering om, hvad der lægges vægt på ved bedømmelsen (se bekendtgørelsen § 4). Eleverne orienteres ligeledes om deres mulighed for at søge hjælp på www.projektopgaven.dk, der er en del af www.emu.dk, som betales og redigeres af undervisningsministeriet.

Selve projektugen ligger omkring begyndelsen af februar og er på 5 arbejdsdage (mandag til fredag). Fremlæggelsen sker om mandagen i umiddelbar forlængelse af projektugen.

Elevernes arbejdsplaner skal være detaljerede og bl.a. indeholde oversigt over aftaler og materialeliste bredt forstået. (Hvad skal skaffes hjem? Hvilke AV -midler skal benyttes? Biblioteksbøger? mv.). Som bilag er vist et eksempel på et skema, der kan benyttes som arbejdsplan. Skemaet kan printes ud, eller det kan benyttes som Word - fil. I sidstnævnte tilfælde er der den fordel, at rubrikkerne udvides automatisk efter behov. Den højre kolonne er tænkt som en form for logbog. På www.projektopgaven.dk er hentet både beskrivelsen af en problemstilling, et godt produkt og de følgende eksempler på produkter. Bilaget "Skema til problemstilling" er hentet fra samme hjemmeside.

Problemstilling

En af de værste hurdler i projektopgaven er for mange **selve problemstillingen**.

Det kan kræve et stort arbejde at lave den, og som regel skal man regne med at lave den om flere gange.

Imidlertid er det noget af det vigtigste i hele projektopgaven, og når den er lavet (og godkendt), er en stor del af arbejdet allerede gjort, og det var al sliddet værd.

For at nå så langt, skal man nemlig igennem mange overvejelser, stille sig selv spørgsmål og tænke hele projektopgaven grundigt i gennem.

På den måde har man allerede overvejet mange synsvinkler, og det vil gøre arbejdet med selve projektopgaven meget lettere.

En problemstilling sætter grænser for opgaven

Man kan jo ikke undersøge alt.

Den kan laves som et (sæt) spørgsmål, som man vil undersøge, vurdere og forsøge at besvare.

Det er ikke altid, at man kan finde svaret på det, men at undersøgelse og analyse af området er selve opgaven, Man vælger sit delemne, fordi man ønsker at gå i dybden med det, og måske også undrer sig over noget.

Sådan laves en problemstilling

Man skal stille sig selv spørgsmål til de punkter, man vil undersøge. Disse spørgsmål skal formuleres til sætninger, hvormed man beskriver, hvad det er, man vil med sin projektopgave.

• Data og beskrivelse

fx: Hvad er

Hvem er

Hvor er...?

Hvorledes er ...?

Hvor mange ...?

Hvor stort ...?

• Forklaringer:

fx: Hvorfor ...?

• Holdninger:

fx: Er det rimeligt/godt/dårligt/ønskeligt, at ...?

• Løsninger:

fx: Hvordan kunne ...?

På hvilke måder vil ...?

Er det muligt, at ...?

Afgrænsning af emnet

Man opstiller en (eller nogle få) problemstilling, så delemnet er dækket/afgrænset bedst muligt!

Når man er færdig med din problemstillingen, og den er godkendt af lærere, er den bindende. Man kan kun ændre den undervejs, hvis man bliver enig med sin lærer om det.

Bilag 1 – Skema til problemstilling er hentet fra www.projektopgaven.dk

Bilag 2 –Arbejdsplan for projektopgave. Skemaet kan benyttes til planlægning. Den yderste kolonne til højre er beregnet til en logbog, hvor dagens arbejde kan opgøres. Denne kolonne kan evt. udelades.

Hvad er et godt produkt?

Man skal lave et konkret produkt, hvor man vælger udtryksform, og hvor man kan formidle indholdet af sin opgave.

Der skal være sammenhæng mellem indholdet, som man har arbejdet med, produktet man fremstiller og fremlæggelsen, hvor man præsenterer både sit indhold og sit produkt. Produktet skal vise, hvad man har lært. Udtryksformen vælger man ud fra, hvordan man bedst kan formidle sit indhold.

Det kan ofte være en god idé at vælge et billedligt, praktisk/musisk produkt, men kun hvis det er relevant for opgaven.

Der er ikke noget krav om, at et produkt skal være praktisk/musisk.

Det må gerne være skriftligt, men det vigtige er, at man vælger udtryksform i sit produkt efter, hvordan indholdet bedst formidles.

Man bør også vælge efter sine styrkesider.

Det nytter ikke, at man vælger en udtryksform, som man ikke behersker.

Man kan ikke nå at blive dygtig til en udtryksform på en projektuge.

Eksempler på produkter:

tv-udsendelser

tegning

collage

musik- og lysshow

multimedieshow (fx PowerPoint)

computergrafik

udstilling

papirklip

uroer

plakat

malerier

plakatsøjler

koncerter

skyggeteater

et spil

sange

demonstrationer

brochurer

rollespil

digte

noveller

aviser

reklamer

fotomontage

bagning af kager

udarbejdelse af kagebog

spørgeskemaopgørelser

hørspil

musikvideo

håndarbejde

Evaluering af projektopgave

Fremlæggelsen af projektopgaven sker gruppevis for hele klassen og de involverede lærere. Der kan evt. inviteres andre gæster, fx forældrene.

Fremlæggelsen bør holdes inden for 15-25 min. pr. hold, idet det ikke er længden, men kvaliteten, der er afgørende.

Bedømmelsen sker som angivet i bekendtgørelsens § 7.

Ved bedømmelsen lægges vægt på følgende 4 områder:

1. Det faglige indhold

herunder i hvilken udstrækning eleven kan demonstrere kundskaber og færdigheder, der indgår i opgaven, og vise overblik over relevante stofområder.

Indholdet vurderes efter:

- Danner problemstillingen grundlag for projektopgaven?
- Hvordan er fagligheden i tværfagligheden — hvordan er fagenes viden, metoder og teknikker blevet brugt?
- Hvordan er opgaven disponeret?
- Er de brugte materialer relevante for problemstillingen, og er de brugt til at uddybe emnebehandlingen?

2. Arbejdsprocessen

herunder elevens fordybelse i emnet, elevens samarbejde med andre samt elevens bidrag til planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet.

Arbejdsprocessen bedømmes efter:

- Hvordan er samarbejdsprocessen forløbet? — Er problemerne undervejs blevet løst?
- Har processen været præget af engagement og kreativitet?
- Hvordan har samarbejdet med andre været?
- Hvor meget har eleven bidraget med (planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet)?
- Er arbejdsprocessen styret af eleverne på selvstændig vis?
- Er der søgt hjælp, når det var nødvendigt?

3. Formidlingen af det færdige resultat

herunder produkt, udtryksform og fremlæggelsesform.

Formidlingen bedømmes efter:

- Foreligger der et færdigt produkt?
- Er produktet relevant i forhold til emnet?
- Er emnebehandlingen alsidig og veldokumenteret?
- Er fremlæggelsen klar og veldisponeret?

- Er fremlæggelsen interessevækkende?
- Er den efterfølgende argumentation for de fremførte synspunkter fyldestgørende?

4. Kvaliteten af det færdige resultat

Dvs. sammenhængen mellem den valgte problemstilling og det faglige indhold, elevens arbejdsproces samt produkt og formidlingsform.

Bedømmelsen er en helhedsvurdering, hvor de fire områder vægtes ligeligt. Desuden kan der lægges vægt på, at eleven præsenterer noget selvstændigt, og at både arbejdet og fremlæggelsen passer til tidsrammen.

Hvis elevens produkt indeholder væsentlige elementer fra et fag, bør faglærerne konsulteres af de lærere, der foretager bedømmelsen.

Der gives både en skriftlig udtalelse og en karakter, begge dele individuelt for hver elev.

Bilag 3 er et skema, der efter ønske kan benyttes til notater af lærerne ved overværelsen af fremlæggelsen.

Bilag 4 kan evt. benyttes som forlæg til udtalelser.

8. kl. projektopgave

Projektopgaven i 8. kl. gennemføres efter samme procedure som i 9. kl. Dvs. at klasselærer i 7. kl. tager initiativ til sammen med klassens lærere og elever at få det overordnede emne for projektarbejdet i 8. klasse fastlagt senest i april måned i 7. klasse, så lærerne efterfølgende kan indarbejde relevant stof i undervisningsplanerne for 8. kl. Selve projektugen i 8. kl. gøres én dag kortere end i 9. klasse. Dvs. at der i 8. kl. er 4 arbejdsdage og 1 fremlæggelsesdag.